

Vastaus Eve Rämön ja 14 muun valtuutetun aloitteeseen biohajoavien aurinkovoiteiden käytöstä Vantaan uimarannoilla

VD/4490/00.02.00.03/2023

RÅ/V-MK/AJ/MT/JT

Eve Rämö sekä 14 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Yli 20 000 tonnia aurinkorasvaa huuhtoutuu vuosittain vesistöihin, kun ihmiset käyvät vilvoittelemassa meressä tai järvessä. Oikeanlaiset aurinkosuojatuotteet ovat tärkeitä ihmisten terveydelle, mutta myös aurinkotuotteiden ympäristönäkökulmasta tulee huolehtia.

Aurinkorasvojen sisältämät kemikaalit ovat haitallisia nisäkkäille, merieliöille, linnuille ja kaloille. Rasvojen UV-filtterit ovat haitallisia myös ihmisille.

Etenkin etelän maissa mereen huuhtoutuneet, myrkyllisiä jäämiä sisältävät aurinkovoiteet vahingoittavat koralleja ja haittaavat meren elämää. Kun puhutaan vesien kemikalisoitumisesta, ovat yksi suurimmista huolenaiheista hormonitoimintaa häiritsevät kemikaalit (Endocrine Disrupting Chemicals = EDC). Nämä aineet sekoittavat elimistön viestijärjestelmää estämällä tai matkimalla hormonien toimintaa. EDC-kemikaaleja löytyy esimerkiksi perinteisistä aurinkorasvoista ja sen vuoksi ensimmäisenä maailmassa Havaijin osavaltio on kieltänyt mm. näiden aineiden käytön osavaltiossa myytävissä aurinkotuotteissa. Kemiallisten aurinkosuojien kemikaalit estävät veteen liuetessaan auringon säteiden pääsyn pohjalle asti, ja näin vedenalainen ympäristö ei pääse uusiutumaan ja elämään luonnollisella tavalla. Kemiallisten aurinkosuojien kemikaaleista erityisesti oksibentsoni on haitallinen vesistöille, ja heikentää levien, korallien, kalojen ja muiden vesieliöiden elinoloja.

Tutkimuksissa on yksiselitteisesti todettu, että aurinkorasvojen kemikaalit ovat haitallisia vesien eliöstölle. Lisäksi monet tutkimukset osoittavat UV-filttereiden häiritsevän nisäkkäiden, kalojen ja lintujen kehitystä.

Tämän lisäksi UV-filtterit ovat riski meille ihmisille: ne näkyvät verenkierrossa jo yhden vuorokauden kuluttua käytöstä ja monet asiantuntijat suosittelevat kemiallisista suojista pidättäytymistä hormonihäiriöriskin vuoksi.

Pohtiipa aurinkorasva-asiaa sitten ympäristön tai ihmisen terveyden näkökulmasta, on tärkeää tiedostaa valintojen merkitys kemikaalinäkökulmasta, sillä ympäristön kemikalisoituminen uhkaa paitsi luontoa ja meitä itseämme, myös tulevia sukupolvia.

Ympäristönäkökulmasta Vantaan tulisi lisätä tietoisuutta oikeanlaisten aurinkotuotteiden käytöstä ja vähentää vesistöjen kemikaalikuormaa. Vantaan vesistöt ovat pieniä ja kesäisin erittäin suurella käytöllä. Etenkin Kuusijärven veden laatu on usein herättänyt huolta Kuusijärven kovan käytön vuoksi. Olisikin kaikin puolin järkevää vähentää vesistöjen kemikaalikuormaa. Esitän, että Vantaa ottaa uimarannoillaan käyttöön suosituksen biohajoavien aurinkotuotteiden käytöstä.

Kaupunginvaltuusto 19.6.2023 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia valmistettavaksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin suosituimpien uimarantojen, Kuusijärven, Vetokannaksen ja Leppäkorven uimarantojen veden vaihtuvuus on vähäistä. Vetokannaksella ja Leppäkorvessa vesi vaihtuu vesistössä ainoastaan haihtumalla, joten veteen päätyneet kemikaalit rasittavat vesistöä pitkään.

Liikunnan palvelualue suunnittelee yhdessä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan viestinnän kanssa tiedotteen aurinkovoiteiden sisältämien kemikaalien haitoista vesieliöstölle ja aurinkovoiteiden käyttäjille. Tiedotus toteutetaan kesän 2024 alussa, jolloin aurinkovoiteiden hankinta ja käyttö on ajankohtaista. Lisäksi liikunnan palvelualue sisällyttää uimarantojen kotisivuille ja rantojen opastetauluihin suosituksen biohajoavien aurinkovoiteiden käytöstä.

Kaupunginhallitus 9.10.2023 § 25

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eve Rämölle ja 14 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 13.11.2023 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Eve Rämön ja 14 muun valtuutetun aloite biohajoavien aurinkovoiteiden käytöstä Vantaan uimarannoilla.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Liikuntapäällikkö Anu Jokela

Kalastusteknikko Markku Tiusanen

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)